

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Štampa vsak dan zjutraj, izven ponedeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L. — Telefon št. 213
Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravišтво: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglaš po tarifu. Sprejemajo se le do 13. ure.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.236.

Kapitalistični boj.

Kadar se govori in piše o notranje-političnih bojih, ki se bijejo po naši kraljevini, se ne omenja glavnega uzroka in največjega krivca, a to je kapital.

Slovenija, Hrvaška in Bosna so jako revne dežele. Prirodna bogastva in delavno silo je v njih izkoriščeval skoraj izključno tuji kapital. Domačega kapitala je bilo zelo malo. Med južnimi Slovenci avstro-ogrske monarhije je vladal izključno kapital centralnih držav: nemško — madžarsko — judovski. Središče in gnezdo tega tujega kapitala je bil Zagreb.

Srbija je imela pred vojno malo tujega kapitala. Delala je večinoma z domačimi sredstvi. V kolikor je pa potrebovala tujega kapitala, je dovolila vstop samo kapitalu antante, v prvi vrsti francoskemu.

Boj med kapitalom centralnih držav in antante je dal glavni povod svetovni vojni. Centralni kapital je hotel podjarmiti Srbijo in prodreti preko nje v Malo Azijo. Srbija se je branila. Voja se je odločila proti centralnim državam. Avstrijske zemlje, kjer prebivajo južni Slovenci, so se pridružile Srbiji. S tem pa se ni bil odločen boj na gospodarskem polju. Tuj, sovražni kapital med Hrvatini in Slovenci je ostal in se hoče obdržati.

Sedaj ta kapital vidi, da ne more več podjarmiti Srbije, kakor je to mislil in hotel pred vojno. Takrat je bil ta kapital aneksionističen in imperijalističen. Ako bi sedaj še mogel imeti nado, da se razširi na celo kraljevino, bi bil gotovo skrajno centralističen. Toda on ve, da je to popolnoma izključeno. Radi tega hoče vsaj gbrždati one postojanke, katere je zavzel za časa Avstrije. Vsled tega je separatističen. Najraje bi potegnil neoprodren sid med prečanskimi kraji in Srbijo, da si na ta način ohrani svoje eksploatacijsko polje.

Toda to se ne sme zgoditi. Politično osvobodjenje izpod nemškega in madžarskega jarma se mora zaključiti z osvoboditvijo izpod sovražnega nemškega in madžarskega kapitala.

Volitve so pokazale gotovo sliko, ki izgleda kot simbol. Najbolj radikalni okraj je Užice, ki je volil same radikale. Najbolj separatističen je Zagreb, ki je volil same Radičevce, a za Radičevce so dobili Frankovci največ glasov. Užice — Zagreb! Prvi je najbolj pristno srbski, čisto kmetijski okraj, drugi, Zagreb, središče tujega kapitala! Ta kapital vzdržuje politično borbo. Radič, Z. jedničarji, Tribunaši itd. so samo zavedni ali nezavedni sluge tega kapitala.

Kdor je socijalist, ne more biti separatist, ker v tem slučaju hoče, da izkorenini še nadalje tuji kapital prečanske kralje, kakor jih je izžemal doslej. Boj zoper kapitalizem pomeni obenem boj zoper socijalno zatiranje, boj za ujedinjenje in za konsolidacijo države.

Narodna radikalna stranka je takoj s prvimi nastopom v Srbiji dvignila zastavo boja zoper kapitalistično izmaganje ljudstva. Takrat, v dobi takozvane liberalizma, se je tudi po Srbiji začelo širiti kapitalistično gospodarstvo in oderuštvo. Naša stranka je to nevarnost prepoznala in uredila za takratne razmere naravnost idealno socijalno stanje. Sedaj mora začeti znova s to prvo točko svojega programa in osvoboditi hodi prečanske kraje tujega, sovražnega kapitalizma. Ako se to zgodi, bo delo našega ujedinjenja in notranje konsolidacije lahko napredovalo. Dokler pa ne bo premagani tuj, sovražni kapital, tudi ne bo mogoče rešiti našega ustavnega vprašanja.

Revni zagorski kmet je samo nedolžna žrtev, kakor je bil revna, nedolžna žrtev med svetovno vojno. Takrat se je boril za kapital centralnih držav, za kapital nemških in madžarskih židovskih bank z orožjem, sedaj se bori politično za isti kapital. Bilo bi popolnoma napačno, ako bi hoteli preganjati njega. Prijeti je treba glavnega krivca — a to je sovražni kapital.

Ker ve, da ne bo nikdar mogel zavladati po celi kraljevini, bi rad vsaj ohranil svojo vladno po prečanskim kraji. Radi tega je dvignil zastavo federalizma, avtonomizma, nevtralnih republik itd.

Sovražnika je treba prijeti prav za glavo. Zagrabiti je treba sovražni kapital v njegovem središču — v Zagrebu, a prijeti ga je treba prav trdo in brezobzirno. Ne smemo mu dati niti moči, da bi dihal. Glavna napaka dosedanjega

Pred obnovitvijo koalicijske vlade z demokrati?

Federalisti izključeni od vlade. — Izvajanje vidovdanske ustave.

Pretrpane zemljoradniške zahteve. — Demokrati ne dobe notranjega ministrstva pod nobenim pogojem. Potrtost klerikalcev in muslimanov.

Beograd, 23. aprila. (B) »Tribuna« poroča: Radikalni klub je imel dolgo sejo, na kateri je skedpal o koaliciji. Četudi je bilo v klubu več nasprotnikov koalicije, je klub vendarle po Pašičevem govoru sprejel njegovo stališče in pristal na koalicijo, seveda ako demokrati ne stavijo nesprejemljivih pogojev. Povdarjalo se je, da se more govoriti o koaliciji le na podlagi volilnih rezultatov, t. j. na podlagi razmerja 1:2.

Na ta način bi dobili demokrati 4 do 5 portfeljev. Kar se tiče ministrstva notranjih del, ga radikali ne puste demokratom pod nobenim pogojem. Razven tega radikali ne pristajajo na zahteve demokratov glede postavljanja uradništva, kakor tudi na ostale zahteve te vrste. Še vedno obstaja prepričanje, da demokrati ne morejo odkriti svoje koalicije, vsled česar se gleda na ta pogajanja z nekim gotovim skepticizmom. Nasprotno pa so demokrati prepričani, da je koalicija gotova stvar in so zelo dobro razpoloženi, ker smatrajo to za svojo zmago.

Zemljoradniki so pripravljeni vstopiti v koalicijo pod pogojem, da se razpišejo za mesec oktober nove volitve. Radi volitve pravzaprav želijo koalicijo, ker se nadejajo, da bodo s pomočjo oblasti okrepili svoj položaj med narodom. Zahtevajo en portfelj, namreč ministristvo poljeprivrede, kakor tudi izpolnitev nekaterih drugih zahtev. Za vstop v koalicijo dela posebno g. Jovan Jovanović.

Med zemljoradniki in demokrati se nadaljuje pogajanja za obrazovanje bloka, ki bi nastopal skupno, ako bi ne prišlo do koalicije. Skupno bi nastopal ta blok tudi, ako bi prišlo do novih volitev. Muslimani in klerikalci so zelo slabo razpoloženi, ker obstoji možnost koalicijske vlade. Za vse to dolžijo Radiča in njegov govor predzadnjo nedeljo. Pri muslimanih je vedno večje razpoloženje da se prekine vez z Radičem in da se na novi podlagi poskuša doseči sporazum z vlado. G. dr. Korošec je imel večeraj v Zagrebu sejo z Radičem, na kateri je pojasnil položaj v Beogradu in poročal o svoji avdijenci pri kralju. V kratkem sprejmejo blokaši važne sklepe in sicer v prvi vrsti glede prihoda v Beograd, da se prepreči koalicija. Koalicijska vlada bi bila najboljša parlamentarna rešitev krize. Taka vlada bi imela dovolj krepko večino in bi mogla stopiti pred skupščino ne glede na prihod revizionističnega bloka. Razdelitev sil bi bila sledeča: Vlada bi imela 194 mandatorov in sicer radikalskih 108, Džemijet-skih 13, nemških 8, demokratskih 52, zemljoradniških 10, romunskih, 1 kmetijskega in 1 srbske stranke; opozicija pa bi jih imela 118: Radič 70, muslimani 18, klerikalci 24, Drinković 2, socijalisti 2 in črnogorski federalisti 2.

Beograd, 23. aprila. (B) Na sinočnji seji radikalnega kluba, ki je trajala do 6. ure 15. min. popoldne, je Pašić obrazložil v svojem govoru vse, kar se je dogodilo v teku zadnjih dni za časa krize. Naznanil je, da ga je pozval Nj. Vel. kralj in mu poveril mandat za sestavo koalicijske poslovne vlade na širši osnovi. Po sprejetju mandata je sprejel Davidovića, ki je dal svoj načelni pristaneček za vstop v koalicijo. Klub je dal g. Pašiću, zaupajoč popolnoma svojemu izkušenemu vodji proste roke za konsultiranje načelnikov strank, o čemer bo obveščal klub. Radikalni klub se ne protivi obrazovanju koalicijske vlade, ako to zahtevajo državni interesi.

Beograd, 23. aprila. (B) Tekom večerajšnje dne je imel g. Pašić sestaneček z g. Davidovičem in Lazičem. Načelnika zemljoradniške in demokratske stranke sta v načelu pristala na vstop v

koalicijo. G. Pašić je odšel danes na dvor, kjer je poročal kralju o toku pogajanj.

IZ DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Beograd, 23. aprila. (B) Včeraj popoldne se je vršila konferenca demokratskega kluba, na kateri je g. Davidović naznanil, da ga je bil pozval g. Pašić k sebi za danes ob 10. uri popoldne. Na konferenci je dobil Davidović navodila za stališče, ki ga naj zavzame v svojih razgovorih z g. Pašičem. Predvsem mora izslediti, v kolikor je to mogoče, Pašičeve namere in pa smer radikalne politike. Ob 10. uri je odšel g. Davidović v kabinet predsednika vlade g. Pašića, kjer je ostal do 11. ure. Pašić mu je priobčil, da je dobil mandat za sestavo koalicijske poslovne vlade. Davidović ga je pri tem vprašal, dali misli radikalni voditi politiko v zmislu vidovdanske ustave ali pa politiko sporazuma z Radičevim blokom. G. Pašić je odgovoril, da misli radikalni nadaljevati politiko na podlagi Vidovdanske ustave. V slučaju, da se sestavi koalicijska vlada, bi le-ta izbrala celo skupščinsko periodo, t. j. cela tri leta. Program njenega dela bi bil v glavnem sprejetje proračuna, uradniškega in invalidskega zakona in drugih zakonov, ki so sa upravo države potrebni in za katere bi se dosegel sporazum.

ZEMLJORADNIŠKE ZAHTEVE.

Beograd, 23. aprila. (B) Včeraj popoldne ob 3. uri je sprejel g. Pašić v svojem kabinetu predsednika zemljoradniškega kluba g. Vojislava Lazića ter ga obvestil o svojem mandatu in o svojih namerah, kakor tudi o vsem tem, kar je priobčil Davidoviću. Izjavil je, da misli na obrazovanje koalicijske vlade z demokrati in zemljoradniki ter po možnosti še z nekaterimi manjšimi skupinami. Rekel je, da ima že pristaneček demokratov in da želi, da se tudi zemljoradniški klub točno izjavi. G. Lazić je odgovoril, da je dal zemljoradniški klub že Nj. Vel. kralju načelni pristaneček za vstop v koalicijsko vlado in da pri tem tudi ostane.

Beograd, 23. aprila. (B) Danes popoldne se je vršila seja poslanskega kluba zemljoradniške stranke, katere so se udeležili neki bivši poslanci, med njimi bivši poslanec iz Bosne Rista Džokić. Na tej seji so se izdelali podrobni pogoji, pod katerimi bi zemljoradniška stranka stopila v vlado. V prvi vrsti želijo zemljoradniki, da bo ta nova vlada poslovna in volilna. Zato bodo zahtevali posebne garancije. Ravnotako postavljajo kot zelo važne pogoje sledeče: 1. razveljavljenje naredb z dne 4. septembra, ki jo je izdal minister pravde za reguliranje agrarnih razmer, 2. sprejetje zakona o dobrovoljnih, uradnih in invalidnih, zakon o zavarovanju proti toči, o zemljoradniškem kreditu itd., 3. spremembo zakona o razdelitvi države na oblasti v zmislu gospodarskih in političnih predpogojev ter odpravo manj važnih ministrstev. Na današnji seji so se razpravljalo o točkah, ki bi bile morebiti nesprejemljive za g. Pašića. Klub se je postavil na stališče, da se od pogojev za katere se zahteva garancija, da bodo zemljoradniki vodili volitve v koaliciji, dalje od točk, ki se tičejo agrarnih vprašanj, absolutno ne odstopi, dočim vprašanje portfelja ne tvori bistvenega pogoja.

KOROŠČEV SPORAZUM Z RADIČEM

Beograd, 23. aprila. (B) Danes se je vrnil iz Zagreba g. dr. Korošec, ki je imel tam več sestankov z Radičem. Dosežen je sporazum, v tem zmislu, da bo podpirala grupa Korošec Spaho, ki bo štela 40 poslancev, Pašičevo vlado in v tem slučaju, ako bo to homogena radikalna vlada.

darsko osvobodjenje izpod oblasti centralnega kapitala. Potem bomo tudi ustavna vprašanja lahko reševali. Država ima sredstev dovolj, da ta boj podvzame in izpelje do konca. Radikalci imajo dovolj energije, da izvajajo tudi ta boj.

Dr. Lenard.

Važne izjave g. Pašića.

Popolno in neomejeno zaupanje radikalnega kluba v g. Pašića.

Beograd, 23. aprila. (B) Sinoči od 5. do 7. ure se je vršila konferenca radikalnega kluba, katere se je udeležil tudi g. Pašić, ki je prvi povzel besedo ter podal ekspezo o vzrokih padca koalicijske vlade in obrazovanja radikalne volilne vlade. Obrazložil je današnji položaj in ga označil kot skrajno kritičnega, ker gre za bistvene državne interese in za samo državno edinstvo. Izjavil je, da je sprejel mandat za sestavo poslovne vlade, ker radikali in radikalna stranka nima absolutne večine v skupščini in se torej mora spustiti v obrazovanje koalicijske vlade, ki bi imela rešiti nekaj najvažnejših vprašanj, kakor uradniški, invalidski in davčni zakon ter državni proračun in delati na to, da se notranje razmere tako uredijo, da se bo državna kriza hitro in dobro rešila. Radi tega se morajo izločiti in odložiti za poznejše normalnejše čase vsa vprašanja politično-strankarskega značaja. To pa bi mogla izvesti le prava patrijotična vlada.

Ko pa se govori o sestavi take vlade, ne more priti v poštev ne ena izmed skupin zagrebskega bloka, dokler ima današnja politična podlaga: Radičevci zato, ker so republikanci in zahtevajo razdelitev države na celo vrsto malih držav, dr. Korošec pa se kljub izjavi, da je njegova stranka mo-

narhistična, izgublja v čvrstem obsevu z Radičem, a Spahin slučaj je še težji. Njegova stranka je stopila v zagrebski blok, in nastopila proti ustavi, za katero je sama glasovala. S tem pa je Spaho vzbudil dvom o moralni kvalifikaciji svoje stranke, za kakršenkoli političen sporazum.

Kot stranke, na katere bi se moglo pri pogajanjih računati, prihajajo v poštev le še demokrati in zemljoradniki, poslednji, ker so se v zadnjem času začeli izjavljati za izvedbo Vidovdanske ustave. Vsled tega misli g. Pašić, da bo v prvi vrsti treba poskušati sestaviti koalicijsko vlado s tema dvema strankama. Ta vlada ne bi morala biti volilna, posebno ker imajo volilne vlade pred očmi bolj volilne perspektiva, nego državne interese.

Pašić je predlagal, da se klub v načelu izjavi, dali se naj vršijo pogajanja z demokrati in zemljoradniki. Po kraljši debati je klub enoglasno vzel na znanje poročilo g. Pašića in sprejel njegov stališče, da je treba v današnjih težkih okolištinah nadaljevati delo za sestavo koalicijske poslovne vlade. Niti eden od govornikov ni opustil izraziti bojazni pred novim razočaranjem radi koalicije z demokrati. Gosp. Pašić je nato izjavil, da more koalicija trajati seveda samo tako dolgo, dokler sta obe stranki lojalni.

Volilni uspeh g. Stambolijskega.

Beograd, 23. aprila. (B) Iz Sofije javljajo, da so se v celi Bolgaski vršile volitve za narodno predstavništvo v popolnem redu. Ministrski predsednik g. Stambolijski se je vrnil v Sofijo po triumfalnem potovanju v posameznih volilnih okrožjih. Prva poročila o volilnih rezultatih kažejo, da je vlada odnesla

odločno zmago. Od 246 mandatov, kolikor jih bo imela nova skupščina, jih bo dobila vlada več nego 200. Opozicijske stranke, posebno komunisti so izgubili mnogo glasov celo v prestolnici. Vladin uspeh je tem važnejši, ker se je agrarna organizacija morala boriti proti vsem ostalim strankam.

Lausanska konferenca.

Lausanne, 22. aprila. (K) Turška delegacija za mirovno konferenco je včeraj dospela semkaj. Izmet paša v spremstvu svoje soproge Riza Nur bey in 22 drugih delegatov se je nastanilo v

»Palace« hotelu. Italijanska delegacija je došla včeraj popoldne, istotako tudi japonska. Prvi francoski delegat Pelle in prvi angleški odposlanec Rumbold se pričakuje ta danes.

Zagrebski vzorčni semenj.

Zagreb, dne 23. aprila. (Z) Včeraj, dne 22. aprila se je otvoril II. veliki vzorčni semenj v Zagrebu. Otvoritev so se udeležili zastopniki vseh civilnih in vojnih oblasti in duhovništva, nadalje odposlanstva visokih šol, gospodarskih organizacij in konzulati tistih tujih držav, ki imajo v Zagrebu svoje konzulate. Iz Beograda so doprli predstavniki tamšnjih izvoznikarjev in Savez zemljoradnikov. Predsednik semnja (zbora), g. Josip Ratković je pozdravil prisotne z lepim govorom, v katerem je povdarjal, da je prvi semenj dobro uspel, kar je dalo pobudo za letošnje ponovno prireditve. Zahvalil je prisotne in z iskreno radostjo pozdravil goste iz Beograda in ostale odposlance. Naglašal je, da ta prireditve tudi služijo velikim nalogi gospodarske obnove po vojni. S tem je bil otvorjen II. veliki vzorčni velesemenj. Za njim je povzel besedo pokr. namestnik g. dr. Cimic, ki je naglašal, da zastopa tudi ministra poljoprivrede in vodja in povdarjal, da je pokr. uprava podpirala najblagohotnejše to prireditve in bo to storila tudi v bodoče. Želi najboljši uspeh in se zahvaljuje vsem, ki so se potrudili k tej prireditvi. Češkoslovaški konzul g. Oton Para je pozdravil velesemenj v imenu češkoslovaškega ministra trgovine in industrije g. Novaka in opravil novega češkoslovaškega poslanika na našem dvoru, ki je še le prišel v Beograd in vsled tega ni mogel priti na otvoritev. Otvoritev se je končala ob 11. uri, nakar se je dovolil občinstvu vstop ter je to takoj napolnilo sejmске prostore. Vojno ministrstvo je glasom svojega dopisa zagrebski vojni intendanci in vodstvu semnja odredilo svojega posebnega delegata za semenj, g. polkovnika Savo Djurića, kateremu je naložilo, da zasleduje poslovanje na sejmju in predloži ministristvu obširno poročilo po zaključku zbora. Prvi dan je potekel zelo povoljno. Po vplačanih vstopnicah sodeč, je prišlo na sejmšče nad 10.000 ljudi. Danes zjutraj je prišlo na semenj okoli 50 obiskovalcev iz Sarajeva ter nekaj iz Makedonije, danes ob pol 5. uri pa zelo mnogo ljudi iz Bačke in Banata. Danes je posetil semenj djakovski škof Aksamović s svojim tajnikom dr. Živkovičem ter guverner Narodne banke, g. Vajfert. Oba odlična gosta sta se pohvalno izrazila o velikem semnju.

ČEŠKOSLOVAŠKO - MADŽARSKI ODNOSAJI

Budimpešta, 23. aprila. (K) O zaporu meje, ki jo je odredila češkoslovaška vlada proti Madžarski, poročajo tukajšnji listi, da madžarska vlada ne namerava ukreniti nobenih protidredb, dokler ne dobi uradnega obvestila o zaporu meje. Listi pozivajo madžarsko vlado, naj stori primerne korake.

MANIFESTACIJA V BERLINU.

Berlin, 23. aprila. (K) Včeraj popoldne se je vršila velika manifestacija akcijskega odbora »Nie wieder Kriege«. Sklenilo se je, da se odpošlje državnomu kancelarju dr. Canu z ozirom na zadnji govor nemškega ministra za zunanja dela Rosenberga in angleškega zunanjega ministra lorda Curzona nujen poziv, da se takoj priobčijo nemški predlogi vsem zaveznikom, da se tako vstvari trden cilj nemškemu pasivnemu odporu ter da doseže sporazum, ki bi ustrežal interesom nemškega in francoskega naroda.

MEDNARODNA DELAVSKA UNIJA IN DELO V PEKARNAH.

Bazel, 23. aprila. (K) Tukaj zbora ojač internacionalna unija delavskih organizacij za živila je sprejela v vprašanju nočnega dela resolucijo, ki smatra odpravo nočnega dela v pekarnah za neobhodno potrebo. Zbor je zahteval za vse obrate stalno počivanje dela od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj.

Današnje prireditve.

V Ljubljani.

Drama: Zaprti.
Opera: »Rigoletto«. Red E. Nastavio vlogo poje g. Balaban, vlogo Sparaculla pe g. Betetto.

Kino Tivoli: »Krivci«.

Kino Ideal: »Hiša groze«.

Kino Matica: »Junak pustolov«.

V Mariboru:

Narodno gledališče: »Gostovanje belotnega ensembela članov zagrebske opere Margarete in Maksa Promena. Izven.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:

Tekoči teden: lekarna Bohinc na Rimski cesti in Leksar na Trzinu.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih
JUTRANJE NOVOSTI

Manifestacija Narodne radikalne stranke

o priliki oblastnega zbora v Mariboru.

Maribor, 22. aprila.

Danes se je vršil oblastni zbor NRS v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. pozdrav zborovalcev in verifikacija mandatov; 2. volitve in političen položaj; 3. gospodarsko in politično delo za bodočnost; 4. naš tisk; 5. konstituiranje in potrditev sreskih odborov; 6. volitve oblastnega odbora in 7. slučajnosti.

Ob 10. uri dop. so se zbrali narodni radikalci kot delegatje v dvorani mestnega magistrata k prvemu zborovanju NRS na Štajerskem po volitvah.

Zanimivo je bilo opazovati, kako presrečno so si stiskali navzoči delegatje roke, inteligent je pozdravljal delavca in kmeta in razvil se je še pred zborovanjem prav živahen in pristrčen razgovor med poedinimi delegati. Opažalo se je najodkritosrčnejše bratstvo, brez razlike stanu in brez vsake prisiljenosti.

Ob 10. uri in 10 minut je otvoril zborovanje predsednik NRS v Mariboru g. Janko Tavčar, ki je prečital pozdravne brzojavke gg. ministra Stojadinovića, ministra Županića, dr. Šorlija, dr. Janjčiča, dr. Stera in Vekoslava Križniča. Na to je pozdravil v prisrčnih besedah vse navzoče delegatje, kakor tudi delegata glavnega akcijskega odbora za Slovenijo gg. Presla in Štefanovića. Opozorjal je zborovalce, da je neobhodno potrebno in predpogoj vsakega dostojnega zborovanja, da se obdrži absoluten red in zborovalna disciplina.

G. Štefanović je pozdravil zborovanje v imenu akcijskega odbora v Ljubljani in povdaril, da se je NRS pojavila kot nezgibigen odpor proti bratomorji politiki, ki jo uganjajo klerikalci pod krinko avtonomije in demokratije pod krinko centralizma. Mi hočemo biti enakopravni bratje Srbom in Hrvatom in to dosežemo najlažje na ta način, da razširimo NRS v Sloveniji in se v tej stranki borimo za naše pravice in za dobrobit celokupne države. Program NRS je tako širokogrud, da imajo v njem zastopane svoje koristi vsi stanov. Naša stranka je mlada in dani so vsi pogoji za to, da se potom resnega dela za delovno ljudstvo in strunskih organizacij spremeni v stranko širokih mas Slovenije. Opozorjal je, da se bo stranka z vso silo in odločnostjo borila proti vsakemu koristarstvu in korupciji; za ljudi ki iščejo v stranki svoj profit pri nas ni mesta. Hočemo poštrevovalno in nesebično delovati, ker je v takem delu in v ljubezni do širokih mas delovnega ljudstva leži procvit naše stranke. Svoj govor je zaključil: Delajmo iz ljubezni do stvari same, delajmo poštrevovalno v mejsebojni odkritosrčnosti in bratstvu in bodočnost bo naša. (Živahno ploskanje.)

G. Stanovec, oblastni tajnik je referiral v globoko začrtanem referatu o volitvah in političnem položaju, gospodarskem, političnem delu za bodočnost in našem tisku. Govor je bil tako temeljit in vsestransko zamišljen, da ga bomo v eni prihodnjih števil našega lista poročali. (Buren aplavz.)

Nato je otvoril predsednik debatol G. dr. Müller je izvajal med drugim: Vsak kdo hoče pomagati narodu, je moral sam od sebe pozdraviti nastop radikalne stranke v Sloveniji.

S tem, da se je osnovala NRS tudi v Sloveniji je že a priori dokazala, da ni in ne bo bitna plemenska stranka z ozkim separatističnim obzorjem, ampak da hoče s tem, da je razširila svoj interes v Sloveniji in med Slovenci je pokazati, da praktično umevamo edinstvene države in v tem zmislu v njenem severnem delu tudi delati. Z ustanovitvijo NRS v Sloveniji smo dobili Slovenci priložnost neposredno stopiti v stik s srbskim državnim in oficijalnim delom in kar je najvažnejše, da nam je s tem omogočen neposreden stik s srbsko mentaliteto, tako da bomo lažje proučavali srbske razmere, Srbi pa naše. Pravilne informacije — so podlaga skupnemu delovanju in pomoči, katero potrebujemo — katero zahtevamo. S tem je dana prilika, da se polagoma razblini trditve, da je ves slovenski narod proti edinstvu. S tem je mogoče dovesti dokaz, da je nastop Slovenske ljudske stranke razumljiv v svojem značaju, ker vidi, da države ne more podjarmiti svojemu rimskemu klerikalnemu vplivu in ker smatra svoje volilce kot sredstvo za dosego tega namena. Dogneset se bo dokaz, da je možno s treznim gospodarskim delom odviti maso od klerikalne politike, ki je pridobivala volilce ne samo z močjo katoliške vere, ampak, ampak tudi z gospodarskim delom skozi več desetletij.

Z nastopom radikalne stranke pa je tudi mogoče, da se socialno delo stavi na veliko čezvno bazo in dobi v vseh panogah področje države in vseh praktičnih čimteljev. Ako se tej potrebi niso odzvali takoj vsi tisti, ki so za trezno delo v dobrobit naroda, leži to v starih sponah svojih strank, posebno demokratske, narodno - socialne in samostojne kmetijske stranke, ki se ne dajo

pretrgati čez noč; leži to v skrbnem in kritičnem opazovanju, ki semtertja ne najde takojšnje odločitve. Kriva je temu ena ali druga napaka, ki se je storila v volilnem postopanju.

Odočevati pa se je moralo pri vseh, ki ljubijo narod, da so se male stranke razblinile in da so se iz raznih vzrokov razblinile moči demokratske stranke v Sloveniji. Samo vsled tega je porasla moč defetistov, moč Slovenske ljudske stranke in zato je skrajni čas in skrajna potreba, da se v neki radikalni stranki organizira vsak, kdor hoče resno delati za edinstvo in socialni dobrobit, da se na ta način in lažje odbije napor tistih strank, ki stremijo za razdorom, razkosanjem in oslabljenjem države in da se vendar enkrat pomaga tistim, ki v socialnem oziru največ trpijo.

Program radikalne stranke je program dela — podpora delu vseh vrst in zagotavljanje eksistence vsem, ki delajo na različnih panogah državnega življenja. Ta program je treba spopolniti od spodaj gor, od malih socialnih edinic, iz občin in občinskih zborov, iz raznih socialnih skupin gor do osrednjih zborov in do naše vlade. Ljudstvo samo, razne socialne skupine in stanovi naj zbirajo svoje želje, naj povedo svoje potrebe, da se tako najde realna podlaga za resno delo v socialnem oziru. Program radikalne stranke je osamosvojitve in osvoboditve ljudstva iz jarma fraz, iz vpliva hujšakcev proti socialnemu napredku v okviru edinstvene države in proti pogubonosnemu razdiranju in cepčenju narodne in državne moči. Program radikalne stranke je boj za zdravi razvoj ustave.

Za ta program je treba vzgajati ljudstvo ne na burnih velikih zborovanjih, temveč ga je treba podučevati od moža do moža z lepo in trezno besedo. Treba ga je vzgajati k samopomoči v okviru naše stranke in k temu, da najde pot k vsem strokovnim in stanovskim pridobitvam svetovnega napredka, treba ga je v medsebojni ljubezni združiti z našimi brati na jugu s tem, da se podpira medsebojno spoznavanje in skupno delo za socialni napredok. Učiti ga je treba, da mu bo vse to prej pomagalo, kakor pa vse fraze o avtonomiji, federalizmu, demokraciji itd. V to svrhu je treba širiti razven dnevnika tudi kak popularen tednik z zanimivimi gospodarsko vsebino.

Vodilna smer pa mora ostati pri vsakemu narodnemu delavcu v radikalni stranki nesebičnost in odkritosrčnost. Naj se vseskozi razjasni vsa nesporazumljenja v krogu posameznih odborov in oseb, ne da bi se izrabilo take pripetljaje na način, ki škoduje stranki. Vsak dobromislilec, ki hoče resno delati v stranki naj bo dobrodošel. Kakor se je treba uživati v želje in potrebe naroda, treba je tudi, da se spoznavajo pripadniki stranke v medsebojni strpnosti. V taki slogi, se bodo nakopičile energije, ki bodo koristile narodu in stranki!

G. dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru, se v vseh točkah strinja s političnim, gospodarskim in kulturnim programom NRS in povdarja, da bodo gospodarsko močno, kulturno visoko stoječe, narodno ponosno in državnozavedno prebivalstvo najzanesljivejša straža na najsevernejši meji naše države. Ne sme ostati pri nas pri lepih besedah, temveč se mora začeti v celi mariborski oblasti resno politično, gospodarsko in kulturno delo, osobito med kmečkimi ljudstvom in delavstvom. Dosedaj obstoječe politične stranke v Sloveniji so poznale kmečko in delovno ljudstvo le tik pred volitvami. Premalo pozornosti so posvečale zlasti komunalni politiki. Občine so male države v veliki državi in v lastnem in prenešenem delokrogu morajo ravno občine izpolnjevati velike gospodarske in socialne naloge, kar pa bodo zamogle le tedaj, če bo šla inteligenca med preprosto ljudstvo in stala z njim v neprestanih stikih ter mu pomagala zlasti v gospodarskem oziru z poučnimi predavanji in gospodarskimi organizacijami. V svrhu realizacije gospodarskega, političnega in kulturnega programa NRS pa je najboljšo orožje — dobro, vsestransko zanimivo in stvarno urejevano časopisje, ki ne pozna osebne boja. Naše ljudstvo je še narodno in državno malo zavedno, toda ne po lastni krivdi, temveč po krivdi onih laživoditeljev, ki so v prvi vrsti poklicani vzbujati med ljudstvom narodno zavest in državni ponos, ki pa ljudstvo na deželi s svojimi protidržavnimi govori zastrupljajo ter sejejo med isto sovraštvo do bratskega srbskega naroda, ki nam je z neizmernimi žrtvami v gigantičnem boju za svobodo priboril lastno državo. Zato pa ven med ljudstvo na agitacijo za plemenite ideje! (Glasno ploskanje.)

Govornik je bil aklimiran med govorom kakor tudi na koncu govora z burnim aplavzom in živjo-klici.

G. Nahtigal kot zastopnik industrijskega proletariata je pozdravil zboro-

vanje in povdaril, da ga posebno veseli ko vidi, da je pokazala inteligenca NRS v Sloveniji resno voljo, da pritegne na vodilna mesta stranke ne samo gospodo, temveč kmeta in delavca, ki sta bila do sedaj od obstoječih strank vedno zapostavljena v ozadije. Bodite prepričani, da bo znal tako kmečki kakor delavski proletarijat visoko ceniti, in da je s tem udarjen temeljni principijelni kamen, da bo to stranka širokih mas Slovenije.

Ako ljubimo delovno ljudstvo bomo odkrito in v medsebojnem bratstvu brez tajnih mahinacij, kakor je bilo to do sedaj v vseh strankah v navadi, delovali. Pohitimo med delavce in kmete, poučimo jih, ravnajmo z njimi kakor s svojimi brati in naša bodočnost je sigurna. Ni pa samo dovolj, da se poslužujemo lepih besedi, da ravnamo z delavcem in kmetom dostojno, kakor to pristojta bratu; potrebno je tudi da z resnim delom povzdignemo njegov gospodarski dobrobit in se zavzemamo ob vsaki priliki za tistega, ki ni toliko poučen, da bi si mogel sam pomagati. Nato je obravnaval uradniško in delavsko vprašanje in pozival vlado, da to čim prej reši, ker tisti, ki bo rešil to vprašanje, bo pridobil srca vseh, ki živijo danes v tako mizernih prilikah. Svoj govor je zaključil: Pohitimo vsi na delo, na resno delo za delovno ljudstvo! (Buren aplavz.)

G. Belšak, delavec in mestni svetovalec je pozival navzoče zborovalce k edinstvenemu delu in medsebojnemu zapužanju, ki temelji edino na medsebojni odkritosrčnosti in nesebičnem delovanju za široke mase delavnega naroda. V NRS vidi edino močnost, da se današnje mizerne razmere, ki so nastale vsled poveljnih prilik, ugodno rešijo in poziva, da pohite navzoči zborovalci ven v široke mase. (Buren aplavz.)

G. Verlič, viničar in kočar je odločno kritiziral policijski demokratizem, s katerim še danes deluje demokratska stranka in to celo proti pristašem NRS. Navedel je konkretne slučaje, kako klerikalna stranka potom svojih županov in občinskih policajev ščuje proti državi, češ vam ni treba hoditi niti v vojsko niti počevati davke. Gospodje, človek, ki mora gledati na deželi, kakih gnjusnih sredstev se poslužujejo klerikalci, se mora po pravici vprašati, ali še postoji red in avtoriteta v tej državi. Ostro je kritiziral vlado in jo pozival, da z železno pestjo udari v to gadje gnezdo. (Burno ploskanje.)

G. Puljević je razvijal v lepem markantnem govoru zgodovino radikalne stranke in povdarjal, da je ta pokret delo šumadijskega kmeta, ki je potom revolucije vrgel nasilno vladno Obrenovićev. Pašić, Svetozar Marković, Paču in Protić kot socialisti so dali mali Srbiji najsvobodnejšo ustavo. NRS ima za načelo, da je narod izvor in pribežališče vsake oblasti. NRS ne dela razlike niti v veri, niti v narodnosti zato je v njej dovolj prostora za vse državljane SHS. Mi Srbi hočemo s Slovenci in Hrvati živeti v pravem in odkritosrčnem bratstvu. (Burno odobravanje.)

G. dr. Rapoc je v kratkem in markantnem govoru izvajal, da je naša najiskrenejša želja, da odstranimo bratomorni boj s pravim in odkritosrčnim bratskim sporazumom. Srbi, Slovenci in Hrvatje moramo bratsko živeti v eni hiši in naše načelo mora biti, dobrobit države. Svoj govor je zaključil, da vidi rešitev iz teh težkih prilik v mogočini NRS, katere ustanovitev v Sloveniji najodkritosrčnejše pozdravlja. (Živahno ploskanje.)

G. dr. Cazafura je kot Orjunaš povdarjal, da je potrebno sloge, energije, treznosti in resnega dela, da se povzdigne NRS v Sloveniji. Nastopiti pa je potrebno z absolutno energijo in odločnostjo proti demagogom in defetistom, ki rušijo to državo, ki je bila priborjena z idealno krvjo omladine. (Glasno odobravanje.)

G. Miha Koren kot zastopnik delavcev in kmetov je izražal in povdarjal, da je le v resnem delu procvit in bodočnost stranke. V svojem nadaljnjem govoru po gospodarskih potrebah delavstva je povdarjal, da je neobhodno potrebno, da se ustanovi skupen tednik za delavstvo in kmetstvo. (Glasno odobravanje.)

K debatam so se oglasili še najrazličnejši govorniki in iz vseh je sijala enodušna želja, da se poprimajo resno delo in razširijo NRS v široke mase naroda.

Nato je bila sprejeta sledeča resolucija:

Oblastni zbor zbran dne 22. aprila 1923 na svojem prvem zborovanju v Mariboru.

1. Pozdravlja in odobrava ustanovitev NRS v Sloveniji in poziva vse slovensko ljudstvo, da se z zapužanjem oklene največje in edine državne stranke, Pozivlja uradništvo vse pridobitne sloje in delavstvo, zlasti pa naš kmetijski stan, da se otrese vseh predsodkov, ker bliža se doba, ko se zavriš zabloda

borba med onimi, ki rušijo in onimi, ki zidajo in hočejo ohraniti to državo. Jasno in odkrito zahtevamo priznanja in močatosi slovenskega naroda.

2. Poslanskemu klubu NRS izreka močno svoje zaupanje, ter ga prosimo da s smotrenim parlamentarnim delom povede državo in z njo jugoslovenski naš narod do političnega, socialnega in kulturnega blagostanja.

3. oblastni zbor zahteva od vseh svojih članov, da z vsemi močmi agitira in razširja naš edini list »Jutranje Novosti«; oblastnemu odboru v Mariboru pa se naroča, da stopi takoj v stike z oblastnim odborom v Ljubljani v svrhu ustanovitve skupnega kmečkega glasila »Naša Vas« in lastnega prekmurskega lista.

4. Oblastnemu odboru NRS v Mariboru se naroča, da stopi v stik z Obl. odb. v Ljubljani v svrhu ustanovitve skupnega gospodarskega sveta NRS za Slovenijo, katerega naloga je izključno skupno gospodarsko delo in skupne zadeve časopisja.

5. Pozdravlja ustanovitev lastne gospodarske organizacije, kateri je posvetiti vse svoje. Zlasti je skrbeti za razširitev kmetijskih nabavljalnih in prodajnih združenj; produktivnih, hranilnih in posojilnih, ki bodo omogočale našemu ljudstvu gospodarsko osamosvojitve.

6. Oblastni zbor opozarja, da je delavstvu poleg najnujnejšega gospodarskega in socialnega dviga poskrbeti tudi za njegovo boljše tehnično izobrazbo, da ga tako tudi tehnično dvigne in usposobi za konkurenčni boj s tujim delavstvom in zapostavljanje lastnega. V tej zvezi naj se izda tudi pravilnik k zakonu o zaščiti delavstva.

Zlasti ga prosimo v interesu:

1. Drž. nastavljenecem, vstevst železničarje vseh kategorij; da se izvede uradniška pragmatika vseh kategorij uradništva in drugih nastavljenecv in uredi njih gnotni položaj; zlasti pa še izenačenje plač oženjenih in neoženjenih ženskih nastavljenk.

2. Za izvedbo invalidskega zakona v zvezi z agrarno reformo.

3. V interesu poljedelstva in vinorej je za ustanovitev »Kmetijske zbornice«.

4. Za izvedbo »Viničarskega redactar starostnega in bolniškega zavarovanja«.

5. Za ustanovitev obrtnega sveta, kakor je bilo isto zagotovljeno z odlokom Min. trg. in industrije dne 15. maja 1919, št. 9985.

6. Za izvedbo izenačenja davkov.

Po resoluciji so se konstituirali provizorni sreski odbori, kakor tudi provizorni oblastni odbor. Za predsednika je bil izvoljen notar in pisatelj dr. Ivo Šorli v Rogatcu, za poslovedečega podpredsednika dr. Ferdo Müller, za glavnega tajnika Alojzij Stanovec in za blagajnika ravnatelj Križnič.

Z zborovanja se je poslala udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, kraljici in g. Pašiću.

Zborovanje NRS je bila prava manifestacija ideje Narodne radikalne stranke in je poteklo v redu in disciplini. Navzoči zborovalci so se razšli ob 7. uri zvečer s ponosom, da so predrl led in so z zavestjo, in navdušenostjo ponesli velike ideje širom štajerske oblasti.

Značilen odmev Radičevega govora.

Kakor znano, je Stjepan Radić v svojem zadnjem govoru do nebes poveličeval boljševiško Rusijo in Nemčijo. Dejal je, da potrebuje Hrvatska velikih in močnih prijateljev. Hrvatsko ljudstvo da jih vidi samo v ruskem in nemškem narodu. Z velikim nemškim narodom stoji in pada mala Hrvatska.

»Frankfurter Zeitung«, eden izmed najresnejših in avtoritativnih organov v rajhu, je dodala Radičevi izjavi sledeči komentar, ki znova dokazuje, kako je treba ocenjevati oficijelna nemška zagotovila iskrenosti in lojalnosti. »Frankfurter Zeitung« piše: »V trenutku, ko ves svet razum nekaterih častnih izjem, predvsem Švedske in Finske, tekmuje v krivici in nasilju prot onemogli Nemčiji, ali pa v hinjeni »nevtralnosti« gleda, kako nam vedno bolj stiskajo goitanec, je prijetno slišati tudi glas sočuvstvovanja. Radić je svojo hvalo Nemčiji deloma zapel iz velike kljubovalnosti napram centralističnemu Beogradu. On ve, da se vsled tega jezijo v Beogradu in Parizu. Ni mamo povoda, gledati v tej izjavi kako neiskrenost. Dozdevno je prav poštena, čeprav nam v današnjem položaju ne more pomagati. Pravilna je tudi v toliko, da nima Nemčija niti namani povoda, zavidati Hrvatom njihovo samostojnost. Časi, ko so se Hrvati borili kot hrabri junaki pod habsburškimi zastavami proti Nemčiji, so minuli. Vrnitve teh časov ne marajo niti Nemci, niti Hrvati. Medsebojnemu prijateljstvu ni nič v napotju, in Nemeck, ki ga privede pot v lepo hrvatsko zemljo, uživa kaj rad gostoljubnost, kakor obnavlja tudi trgovino in promet vse zveze izza mirnih časov. Preko tega, to se pravi politično, Nemčija Hrvatom v njih brezupnem položaju ne bo mogla veliko pomagati. Izjava priznanja in zaupanja je v času splošnega sovraštva in nezaupljivosti vredna, da se jo zabeleži.«

Odlični organ bi bil prav lahko opustil neokusno zafrikacijo o brezupnem položaju Hrvatov. Kaj neki bi frankfurta rekle, če bi mi naenkrat začeli lomiti kopja za Hitlerjeve garde na Bavarskem, češ, da je tudi Bavarska v »brezupnem položaju...« O tako delikatnih zadevah, kakor so interni odnosi v naši državi, bodo govorili Srbi, Hrvati in Slovenci sami. Nemških intervencij in nemškega pomilovanja pa ne rabimo, ker vemo, da ne bi »Frankfurter Zeitung« nikdar pisala o Hrvatih v tako solzavem tonu, če bi bil Wilhelm na Balkanu zasidil svoj »schwarz-weiss-rot...«

Zapiski.

Kakaj ni Pašić predložil radikalnemu klubu pogojev predhodnega sporazuma?

»Slovenec« se luti, da Pašić noče predložiti radikalnemu klubu zaključka predhodnega sporazuma. Radić je pa celo na svoji veliki skupščini zmerjal Pašiča, da drži to pogodbo v žepu in je ne mara nikomu pokazati.

»Slovenec« in Radić dobro vesta, da Pašić ni mogel predložiti klubu te pogodbe zato, ker je ni. Radikalna poslanca sta šla v Zagreb, ne da tam skleneta kakšno pogodbo, nego da avtentično zvesta, kaj federalisti hočejo. Sporazuma tako velike važnosti ne more skleniti dvojica ljudi prilikom enega izleta. Toda lahko bi se našla podlaga za sporazum. V Zagrebu sta prosila gospode federaliste, naj pisмено predložijo, kaj hočejo. A to se je odbilo. Ni se naredila nobena pismena pogodba in ni se pisal noben oficijelni protokol. Radikalca sta samo delala svoje zapiske, da ob priliki lahko osvežita svoj spomin. To je pa njuna privatna zadeva. Radikalci niso dobili v Zagrebu sploh nobenega formalnega predloga. Dobili so samo utiske.

Formalni odgovor je dal šele Radić drugega dne v svoji skupščini, kjer je ozmerjal vse po vrsti. Na podlagi tega njegovega govora je pa menda vsakemu jasno, da je sporazum nemogoč. Psovke, kakor »osele« itd. bi se navsezadnje še pozabile. Toda Radić, oziroma federalistični blok zahteva, da se mora likvidirati monarhija in prepustiti Radičevi milosti, kaj naj se naredi s kraljem. Dalje zahteva, da v zunanji politiki stopimo na stran Nemčije in

Rusije, torej prekinemo vse dosedanje politične zveze. Na taki podlagi se pač ni mogoče sporazumovati. Drugih pogojev pa radikalci niso dobili, kar je »Slovenec« dobro znano, čeprav sedaj trdi nasprotno.

Klerikalce zanima, da-li bo g. Županić minister.

Pod gornjim naslovom prinaša beograjska »Tribuna« sledeče: Klerikalni »Slovenec« ter demokratsko »Jutro« v Ljubljani se mnogo bavita z vprašanjem, da-li pride v sestav nove vlade tudi minister g. dr. Niko Županić. Lista najdeta vsakodnevno boljše in primernejše osebnosti za ta položaj in cela kampanja se vodi iz bojazni, da bi prišel g. Županić v vlado. Njihova bojaznen je popolnoma upravičena, ako vzamemo v obzir, da se radikalna stranka vedno bolj širi na njihovo škodo. Ker, ko je prišel minister g. Županić v volilno vlado, so oni z nasmehom prorokovali, da bo dobila stranka 18. marca k večjemu 100 kroglic.

Medtem je dobila radikalna lista 3500 glasov, seveda na škodo klerikalne in demokratske liste.

Ta uspeh radikalne stranke je bil za nje poraz in torej ni nikako čudo, da jim je g. Županić večer trn v peti. Sedaj pa, ko se radikalna stranka vedno bolj razširja in ko so izvedene vse krajevne strankine organizacije, se ji polšača vedno večji strah. V obzir moramo vzeti tudi ustanovitev radikalnega lista »Jutranje Novosti«, ki ga v Sloveniji zelo radi čitajo. — Iz vsega tega lahko povzamemo, da jim je minister g. Županić zares na poti.

Dnevne novice.

— Minister dr. Zupančič v Ljubljani. Z večeršnjim brzovalnikom je prišel v Ljubljano minister dr. Zupančič. Danes popoldne se g. minister zopet vrne v Beograd.

— **Pristop k NRS.** Iz Maribora nam poročajo, da so pristopili k Narodni radikalni stranki g. dr. Ferdo Müller, dr. Raponc in dr. Ravnik. Prvi je znan kot odlični narodni bорец na Koroškem, slednja dva pa sta vsestransko delovala na Štajerskem.

— **Češkoslovaški poslanik obiskal grob neznanega junaka.** To dni je obiskal novi češkoslovaški poslanik v Beogradu, dr. Seba, grob neznanega junaka na Avali in položil nanj krasen venec z napisom: »Klanjamo se Tebi, ki si se boril tudi za nas«. V njegovem spremstvu se je nahajal tudi prvi tajnik poslanstva in vojaški ataše.

— **Popravek.** V nedeljski prilogi »Orientalni problem in II. lausanna konferenca« se je pripetila neljubna pomota. Med prvo in tretjo vrsto se je vrnila vrsta, ki ne spada tja, izostala pa je prava vrsta. Začetek članka je torej čitati sledeče: V ponedeljek, 23. t. m. se sestanejo v Lausanni zastopniki vseh, Male antante in Turčije, da se končno ugovarjajo.

— **Nadsvetnik Josip Sitter** t. v mariborski javni bolnici je po dolgotrajni bolezni preminul g. nadsvetnik Josip Sitter. Pokojnik je služboval v Črnomlju in v Brežicah ter si je stekel za slovenski narod velike zasluge, kot neupogljiv značaj in narodni bojovnik v najhujših časih. Kako priljubljen je bil pokojnik, je pokazal njegov pogreb dne 19. aprila t. l. na pokopališču v Pobrežju. Pod vodstvom dvornega svetnika dr. Toplaka so se pogreba udeležili vsi sodniki okrožnega in okrajnega sodišča v Mariboru, ter veliko število prijateljev in znancev blagopokojnika. Na pokopališču pa se je zbrala mnogobrojna množica njegovih častilcev iz brežičkega okraja, kjer je služil dolgo vrsto let in bil ljudstvu pravi prijatelj in pravičen sodnik ter dober svetovalec. Pevski zbor »Glasbene Matice« v Mariboru je zapel pred mrtvašnico pokojniku v slovo prekrasno žalostinko »Vigred se povrne«, ob odprti gomili pa koroško narodno »Gor čez izaro«, ki je privabila slehernemu pogrebu solze v oči. Ob gomili je koroški rojak dr. Vinko Hudeblis, zdravnik v Brežicah, v znesenih besedah proslavljaj blagopokojnika kot narodnozavednega, neustrašivega Slovenca in iskrenega koroškega rodoljuba. Po končanem pogrebu so se zbrali pokopniki znanci in prijatelji v znani slovenski Balonovi gostilni, kjer se je razvila prava koroška sedmina v čast in proslavo koroških narodnih pesmi.

— **Razpis službe.** Generalna inspekcija voda v Ljubljani razpisuje mesto hidrotehničarja (gradbenega nadoficijala) v IX. činovnem razredu. Interesenti se opozarjajo na tozadevni razpis v »Uradnem listu«.

— **Zdravniški kongres v Paliču.** Poročila iz Novega Sada pravijo, da je bilo na zadnji seji odbora jugoslovenskega zdravniškega saveza sklenjeno, da se vrši prihodnji zdravniški kongres v Paliču in sicer v dneh od 17. do 19. septembra t. l. Omenjene seje se je udeležil tudi vseučiliški prof. dr. Čačkov iz Zagreba, dr. Anđelić, načelnik v ministrstvu za drej Stampar, načelnik v ministrstvu za narodno zdravje ter dr. Laza Marković, načelnik za BBB.

— **Za izpopolnitev telefonske službe.** Glasom sklepa ministrskega sveta bodo šli začetkom prihodnjega meseca v Berlin trije inženjeri in 7 mehanikov na enoletni študij v tovarno, ki bo poslala naša državna 4 avtomatske telefonske centrale in 13 tisoč aparatov.

— **Dopust učiteljem, članom glavnega odbora učiteljskega združenja.** Ministrstvo Prosveite je odobrilo dopust vsem učiteljem, članom glavnega odbora združenja jugoslovenskega učiteljskega, ki se udeležijo plenarne seje združenja, ki se bo vršila dne 5. maja.

— **Praznovanje 1. maja.** Ministrstvo za notranje zadeve je na prošnjo delavskega sindikata dovolilo proslavo 1. maja, toda brez vsakih uličnih manifestacij. Vsaka nezakonita, protidržavna manifestacija se bo strogo kaznovala.

— **Poljski akademiki v Beogradu.** Poljski kor desničarjev je napravil v nedeljo z »Obilicem«, Ferijalnim savezom, Planinskim društvom in z učenci srednjih šol izlet na Avalo, kjer se je pomudil do 8. ure. Ministrstvo zaobračala je dalo družbi na razpolago 3 posobne vagonne do Resnika. Od tam je družba odšla peš proti Avali. Na Avali se je družba poselila v skupinah po travah. Ob 2 in pol uri popoldne se je vršilo kratko bogoslužje na grobu neznanega junaka. Pevske točke je pri tem izvajalo beograjsko društvo »Obilica«. Nato je g. Okenski, poljski poslanik na našem dvoru, položil na grob lep venec in imel kratek govor. Danes zvečer so odpotovali v Niš in Skoplje, kjer bodo imeli nekaj koncertov.

— **»Dom slepih« v Ljubljani.** Podporno društvo slepih v Ljubljani je razposlalo številne okrožnice s prošnjo za prostovoljne prispevke, ki bi se uporabili za zgraditev »Doma odraslih slepih«. V njem bodo slepi, ki so sicer največji reveži, do smrti preskrbljeni. Blagohotni darovi naj se pošljejo na odbor podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

— **Napadi na vodstvo in uradništvo ljubljanske tobakne tovarne.** Kakor nam javlja finančna delegacija, je vodstvo tobakne tovarne povodom notic »Orjune« z dne 8. in 22. aprila t. l. takoj zahtevalo, da se uvede disciplinarna preiskava, in je že tudi pri kazenskem sodišču storilo potrebne korake v svojo obrambo.

— **Obsojen avstrijski minister.** Z Dunaja poročajo, da je bil obsojen bivši avstrijski naučni minister Hussarek, profesor na univerzi, nekdanji intimni svetovalec Franca Ferdinanda in velik klerikalec, ker je v neki književni kritiki v dunajskem klerikalnem dnevniku »Reichspost« imenoval znamenitega amerikanista pisatelja Uptona Sinclairja falota (Scharke) povodom kritike njegove knjige »Vera in kupčija«. Sinclair je tožil Hussareka radi razžaljenja časti in slednji je bil obsojen na globo pol milijona avstr. kron.

— **Razpis volitev za trgovsko in obrtno zbornico v Sarajevu.** Odkar je ministrstvo za trgovino in industrijo razveljavilo volitve za trgovsko in obrtno zbornico v Sarajevu, jo vodi od ministrstva postavljen komisarjat zborničnih članov. Ministrstvo je sedaj zahtevalo, da se pripravijo vsi spiski in volilni material za volitve, ki se bodo vršile meseca junija.

— **Železniška nesreča na postaji Sava.** V nedeljo zvečer je trčil osební vlak, ki je vozil proti Mariboru, pri postaji Sava v nek tovarni vlak. Poškodovana je bila lokomotiva in štirje vagoni. Razen 5 lahkoranjenih oseb ni zahtevala nesreče večjih človeških žrtev. Obratno ravnanje je uvedlo takoj strogo preiskavo o krivici nesreče.

— **Okoli 1. ure po noči** je naletel stražnik na nekoga Val. Bernika in Stibarja Bloudeka, ki sta se igrala z nekim avtomobilom pred Narodno kavarno. Stražnik jih je opozoril, naj pustita tuj voz pri miru, v sled časa sta se ponočnjaka tako razburila, da sta stražnika prav pošteno in ne baš s prav izbranimi poskomi ozmerjala. Ker se nista hotela legitimirati, jih je odjedel stražnik na stražnico, zaključila pa se bo ta igrača pred sodiščem po znanem paragrafu 104.

— **Vlomilci na Zg. Krapju.** Neznani tatovi so vlomili v noči od 14. na 15. aprila kar pri treh posestnikih. Iz kleti Jožeta Ruša so ukradli 20 kg svinjske masti, 15 kg suhega mesa, 25 kg zabele, eno 6 litersko, 3 slatinske steklenice in 10 in pol litra tropinovega žganja. Rus ima okoli 10.000 K škode. Jožetu Bundel so ukradli tri in Alojziju Cimermanu tudi tri kokoši vredne po 140 kron. Po sledeh so ugotovili, da sta bila najmanj dva vlomilca in sicer eden bos in drugi obut.

— **Okradena krošnja.** Iz nezaklenjene sobe gostilničarja Ivana Hočevarja v Sv. Vajpurgu je bilo ukradeno krošnja Marku Magolacu iz Nagovaca pri Jaski razno manufakturno blago za moške in ženske obleke in nekaj perila. Ukradeno blago je vredno 22.000 kron.

— **Hranilna knjižica.** Hlisknu Jugoslovenske tiskarne Ivanu Valentinčiču je bila ukradena iz neke omare hranilna knjižica Ljudske posojilnice na ime Ance Valentinčič z vložkom 2000 kron. Tat je neki 18 letni mladenič.

— **Sirovina.** Med prepričim je potegnil posetnik in gostilničar v Sentvidu pri Logatcu France Zalar nož in je zabodel Janca Vidmarja v trebuh. Vidmar ima smrtno nevarno težko poškodbo.

— **Pretep v Gozdu.** Šest sosedov je prišlo k Josipu Učarku v Gozdu. Spril so se z njim in so končno Učarku pošteno pretepli. Poškodovali so ga po glavi in na levem očesu.

— **Ukradene plahute.** Dne 16. septembra po noči so izginile iz dvorišča poštnih avtomobilov na Sv. Jakoba trgu tri velike svetiljave pahte (4 m x 3 m) vredne 10.000 kron. Te plahute je ukradel kovač pri direkciji pošte in telegrafa Franc Toni. Prodaj jih je sedlašemu mojstru Josipu Stupicu v Slomškovi ulici za 4400 kron. Nalagal je Stupico, da ima te plahute še izza preobrata in da jih je prinesel iz Italije. Toni tatvino prizna in pravi, da je ukradel plahute, da nekoliko opomore v svojem bednem stanju sebi in svoji družini.

— **Posledica Radičevske politike.** Te dni je prišlo v vasi Vladimirčevci do ostrega spopada med petimi Radičevci in kmetom demokratom Ivanom Teržcem. Po dolgem prepiru o političnih stvareh so se Radičevci vrgli na Teržca in ga precej pretepli. Svoj napad so ponovili trikrat. — Končno je zgrabil Radičevac Joža Maričič lovsko puško in z njo ustrelil svojega političnega nasprotnika. Med tem, ko je Teržec umiral, so ga Radičevci zmerjali in mu vzklikali: »Pojd sedaj k Ribarju in Pribečevcu, da ti pomagata.« Radi tega zločina vlada med prebivalstvom veliko ogorčenje.

— **Telepat in hipnotizer Svengali na zagrebški policiji.** V četrtek popoldne je napravil, našemu občinstvu dobro znani Svengali, ki nastopa sedaj v Zagrebu, pred policijskimi uradniki in nameščenci v Zagrebu nekaj svojih eksperimentov. Pred svojimi izvajalji jim je razložil bistvo svojega znanja. Polizkuš so zelo dobro uspeli, posebno interesantno so bila njegova sugestivna izvajanja. Tako je sugeriral poslušnim osebam, da so se pričele smejati, da niso mogle vstati s stolov, da so plesale in pile vodo v prepričanju, da pijejo petrolej, vino ali žganje.

— **Kaznovana tovarna.** Te dni je finančni minister podpisal akt, s katerim se kaznuje bečkereška tovarna s 300 tisoč Din globe, radi nepravilnih transakcij z devizami.

— **Celjske novosti.** Celjsko olepševalno društvo je v mestnem vrtu, v bližini prostora, kjer je preje stal stari godbeni paviljon, postavilo novega, katerega je prevzelo od odbora obrtne razstave. Tudi pota v mestnem vrtu se je dni posipalo s finim belim peskom, za kar je bila že potreba, ker pota že niso bila posipana več kot osem let. — Umrl je za Kresljo mesar, gostilničar in hišni posestnik Martin Janžek v 54. letu starosti. — »Hasanaginica« se predstavlja danes v turek ob 20. uri v mestnem gledališču. Igrajo člani ljubljanskega narodnega gledališča. V glavni vlogi gostuje član zagrebškega gledališča g. Marković. — Od celjskega občinskega sveta izvoljen odsek za elektrifikacijo Cella in okolice je imel te dni svojo sejo, v kateri se je sklenilo, da bo odsek pospešil pogajanja s falko elektrarno ter vodil z njo neposredna pogajanja. Če bi falka elektrarna stavila take pogoje, kateri bi bili za interese neoprejemljivi, pa ima mesto Celje že tudi druge projekte, ki bi priliš v tem slučaju poštovali. — Brezvestno izkoriščanje. V soboto jutraj je tržno nadzorstvo napravilo preizkus mleka. Mnogim primasalcem je bilo meko odvzeto, ker se je ugotovilo, da je vsebovalo velik del vode. Za mleko se zahteva pri nas že od 4 Din do 4.50 Din; to pa ni nič ne ovira, da se prinaša v mnogih slučajih na trg mleko take kakovosti, katerega bi menda niti svinje ne marale. Tržno nadzorstvo naj tem posveti vso pažnjo in take brezvestne izkoriščevalce brezobzirno naznani oblast, da se jih kaznuje.

— **Mariborske novosti.** V soboto zvečer je divjal v tukajšnjem okraju silen vihar, ki je napravil na nasadih in drevi precej škode. Pred poslopiem podčastniške šole, bivše kadetnice, je vihar postal staro trilo topol, ki se je zrušila čez cesto in padla na streho hiše št. 12 v Popovičevi ulici, kjer se je prelomila. Na strehi povzročena škoda se cení približno 40.000 kron. K sreč druge neozgode ni bilo.

— Na Trgu Svobode je kočljaz Josip Drevenšek v nedeljo zvečer s tako silo zavozil v neko pokvarjeno plinovno svetilko, da jo je podrli. Zagovarja se, da svetilko ni videl, ker ni gorela. — V noči od sobote na nedeljo sta dva neznanca skušala s ponarejenim ključem vlomiti v trgovino Jurja Pavčiča. Ker pa se je približal stražnik, sta opustila svojo namero in pobegnula v temo. Ponarejeni ključ sta pustila v vratih trgovine. — Pevski zbor poljskih akademikov »Chor technicki«, ki prirediteljstvo po naši državi, nastopi v četrtek 26. t. m. v Mariboru. Koncert poljskih gostov obsega izbran spored poljskih skladb. — 12 letnega pohabljenega Martina Rosa iz St. Ilje je stražnik aretiriral na Glavnem trgu, ker je berščil. Deček je pripovedoval, da ga je mati pripeljala v mesto, da tukaj nabira darove. Bil je oddan državnim zaščiti dece. Starši se bodo morali zaradi svoje brezsrčnosti zagovarjati pred sodiščem. — Vajeniške oziroma pomočniške preizkušnje v kvi-narski stroki se vrše letos meseca junija. — Dimnikarski pomočnik Josip Oman je v nedeljo zvečer, ko se je povrnil precej vinjen domov, ponujal svojemu bratu brivno v nakup. Ker je ta odklonil nakup, jo je Oman vzel in si prerezal z njo žilo na levi roki. Pozvali so rešilni oddelek, ki je nesrečniku nudil prvo pomoč, na to ga pa prepeljal v javno bolnišnico. — V delavnici krojača Kelca v Stolni ulici je v soboto okrog 7. ure zvečer na nepojasnjen način nastal ogenj, ki pa ga je bilo s pomočjo domačinov kmalu mogoče ugasiti. Povzročena škoda se cení na 150.000 kron, vendar pa je krita z zavarovalnino. — Dne 15. maja t. l. obišče Maribor najboljši in najstarejši beograjsko pevsko društvo »Stankovič«, ki se pripravila na turnejo v Zagreb, Ljubljano in Maribor.

Zasebni nameščenci

— **Krajevne skupine Ljubljana** so imeli sredi v dvorani »Mestnega doma« svoji redni občni zbor.

Zborovanje je otvoril predsednik g. Lesjak, ugotovil sklepčnost in pozdravil zborovalce. Spomnil se je med letom umrlih članov in sicer g. Mimi Kovachev od Gospodarske zveze, Arturja Tomasiča od Assicurazioni Generali in odbornika Franceta Mole od tridke Vill. Treo. Za zapisničarja je imenoval tov. Skobelnja, za overovalca zapisnika pa tov. Cenerja in Kralja. V svojem poročilu je omenil prešlo krizo društva, o kateri je poročal podrobneje tajnik in ugotovil kristalizacijo, konsolidacijo in stabilno ureditev društva po tej burni dobi. Tajnik Skobel je prebral poročilo zadnjih obč. zborov, ki izkazuje precej živahno društveno delovanje v centrali in v posameznih skupinah. Odcepili pa so se bančni uradniki, ki so ustanovili svoje društvo. Društvo je radi protagitacije in separatističnega gibanja izgubilo tekom leta večje število članov, ki so se pa po večini že zopet priključili.

Društvo ima sledeče skupine: denarni zavodi, zavarovalnice, trgovina, industrija in odvetniški in notarsko uradništvo. Važen dogodek med letom so bile za društvo volitve v pokojniški zavod, pri katerih je bil nastop društva odločen. Glavna skupščina se vrši 13. maja in ima društvo sedaj približno 1800 članov.

Blagajniškega poročila ni bilo, ker ljubljanska skupina nima svoje blagajne. Tov. Hiter je omenil med drugim, da se je en del zasebnih nameščenecv odcepil, ker se ni strinjal s taktiko društva in je treba usmeriti taktiko tako, da zadovolji tudi nezadovoljence.

Pri volitvah je ostal do bodoče skupščine stari odbor, kot namestniki za med časom kooperirane članice in sicer 6 članov za denarne zavode in po 1 član na druge skupine so bili izvoljeni tovariši: Gogala, Lesjak, Röger, Suičič, Serše, Golmajer, Barcler, Podboršek in Dobršek. Za delegate za skupščino pa so bili izvoljeni tovariši: Gogala, Orehek, Röger, Cölner, Lesjak, Dobršek, Srše, Golmajer, Barcler, Palovec in pa Javornik.

O pokojniškem zavarovanju je poročal tajnik in ugotavljal, da je treba vsakega zamejati eksistentno zmoglo pokojnino. Pri slučajnostih je bila končno še sprejeta resolucija, ki dovoli delegatom malo bolj svobodno gibanje, predlaga centralnemu odboru, da se izvoli komisija za predelavo pravil, ki naj predloži predlagane spremembe tekom enega meseca, s čemer je bilo zborovanje zaključeno.

Reorganizacija okrožnega urada za zavarovanje delavcev

se je vršila na ta način, da se je število njegovih poslovalnic in podružnic znižalo od 27 na 19 in da so se ukinjene poslovalnice in podružnice (Brežice, Laško, Ljubljana tobakna tovarna, Marenberg, Ormož, Rogasča Slatina, Sevnica, Slov. Bistrica) priklopile sosednjim večjim poslovalnicam, kojih okolišči osegajo: 1. Celje: sodne okraje Celje, Vransko, Smarje pri Jelšah in Laško; razum občine Dol pri Hrastniku in Trbovlje, nadalje sodni okraj Rogatec, razen občine Žitale in občine Radeče pri Zidanem mostu in Sv. Krži pri Svibnem. 2. Gornja Rodgona: politični okraj Lutomer in Apaško kotlino. 3. Jesenice: politični okraj Radovljica. 4. Kamnik: politični okraj Kamnik, razen občine Dol pri Ljubljani, Dolsko in Veliko vas. 5. Kočevje: politični okraj Kočevje. 6. Konjice: sodna okraja Konjice in Slov. Bistrica. 7. Kranj: sodna okraja Kranj in Skofja Loka ter občina Žiri. 8. Krško: politična okraja Brežice in Krško, razen občine Radeče pri Zidanem mostu in Sv. Krži pri Svibnem. 9. Ljubljana: politični okraj Ljubljana (mesto), sodna okraja Ljubljana (okolica) in Vinska gora ter občine Dol pri Ljubljani, Dolsko in Veliko vas. 10. Logatec: politični okraj Logatec brez občine Žiri. 11. Maribor: politična okraja Maribor (mesto) in Maribor (okolica) brez Apaške kotline. 12. Murska Sobota: politični okraj Prekmurje. 13. Novo mesto: politična okraja Črnomelj in Novo mesto. 14. Ptuj: sodna okraja Ptuj in Ormož ter občina Zetale. 15. Slovenjgradec: sodna okraja Slovenjgradec in Marenberg ter politični okraj Prevalje. 16. Sočani: sodna okraja Sočani in Gornji grad. 17. Trilav: sodni okraj Trilav. 18. Vrhnika: sodni okraj Vrhnika. 19. Zagorje ob Savi: sodni okraj Litija ter občini Dol pri Hrastniku in Trbovlje.

Sokolski vestnik.

— **Sokol Ljubljana.** Prihodnje predavanje prvotnega odseka se vrši v četrtek dne 26. aprila 1923, ob 21. uri na galeriji telovadnice v Narodnem domu. Predava br. Vafarha: »Česke legije v Rusiji«. Predavanje bo gotovo zelo zanimivo in opozarjamo brate, sestre in naraščajo, da se ga polnoštevilno udeležite. — Prosvetni odsek.

— **Tombola Sokola II.** Tombola, ki jo je priredil tudi letos Sokol II., je privabila na Kongresni trg številne množice občinstva. Lepi dobitki so povzročili, da so udeležniki nestrpno čakali na pričetek tombole. Vreme, ki je sicer zadnji čas jako nestalno, je bilo, kakor nalašč, lepo. Pred začetkom tombole je sviral oddelek vojaške godbe. Točno ob 3. uri je zaznamila signalna trobenta, da je mlada deklica potegnila prvo številko. Komaj je bilo potegnjenih par števil, že so se pojavili na tribuni prvi dobitkarji. Dobitki so bili razdeljeni v 7 tombol. 50 kvatern in 30 činkvinov. Z vsako novo številko je nervoznost občinstva naraščala. Do vrhunca pa je prikipela pred pričetkom igre za tombole, predvsem za prvi dobitek, elegantno, 40 tisoč kron vredno pohištvo. Poklicanih je bilo mnogo, toda izvoljen je bil samo dijak Marjan Bohinc iz Slomškove ulice. Kakor je izgledalo, ga dobitnik ni preveč razveselil, kajti mnogo rajši bi dobil kolo, ki ga je dobil strojevodja Ivan Cirman. 15 tisoč kron vredni živalni stroj je dobila služkinja Angela Ogrinc, privatnica, stanujoča na Rimske cesti. Kulniško opravilo, vredno 5 tisoč kron je dobil kovač Alojzij Sajovic iz topničarske vojašnice. Ostali so še trije dobitki, o katerih je odločala poslednja številka, ki je privabila na oder kar 15 konkurentov. Od teh je dobila Ana Topolavec 50 kg sladkorja, šivilja Ivana Prijatelj iz Oljne lepo stensko uro, Frančiška Kraševc, dijakinja pa kos blaga. Tomboli je sledil zanimiv prizor, kako so letele številke, na lepenko nalepljene tablice po zraku.

— **Češkoslovaški sokolski list** o jugoslovenskem sokolskem zavez. Najuglednejši sokolski list ČOS prinaša v 4. številki obširno poročilo o skupščini našega saveza, kakor tudi sliko predsedništva JSS z delegati žup.

Sport in turistika.

Tekme v Ljubljani.

— **Slovan: Svoboda 5:1.** Prvenstvena tekma. Slovan v nadmoči kljub dobremu odporu Svobode, ki ima sicer dober ali nestrniran material.

— **Jadran: Slavija 5:0.** S trudom dosežen rezultat vsled žilavega odpora simpatične Slavije. Prvenstvena tekma.

— **Jadran rez: Slavija rez. 2:1.** Prvenstvena tekma.

— **Ilirija: Celje 5:0.** Prijateljska tekma, v kateri rezervna Ilirija, ojačena z Omanom in Vidmarjem, sigurno zmaga nad šiblim S. K. Celje. V Celju zelo dober vratar Natek, branilca in pa krili. Tekma igrana v prav prijetnem tempu. Dva gola sta iz 11 m.

— **Primorje rez: LASK 6:0.** Lask brez Gaberščika in Buljeviča.

Ilirija v Mariboru.

— **S. K. Ilirija: S. S. K. Maribor 0:0.** Ilirija je v nedeljski tekmi popolnoma odpovedala. Najslabši je bil forward, ki je iz najuglednejših pozicij popolnoma pozabil streljati na gol. Kriska vrsta tudi ni ugajala. Izborna je bila obramba Maribora, predvsem pa Skrabar. Glaser v голу zelo dober. Tekma prvega polčasa je bila povsem odprta ali precej mrtva. V drugem polčasu je pa postala živahnejša in ni manjkalo napetih momentov in kritičnih situacij, iz katerih se pa ni nič izemilo. V pogledu odločnosti je bolj ugajal mariborski forward. Sodnik g. Frankl je sodil precej pomanjkljivo. Ilirija je igrala brez Omana in Vidmarja.

Primorje v Čakovcu.

— **Primorje: ČSK 3:2 (1:1).** Trda, ali zaslužena zmaga, ki si jo je priborilo Primorje-Ljubljana v Čakovcu nad tamkajšnjim športnim klubom ČSK, ki ima večino igralcev nedomačinov in goji tipično madžarsko igro, reprezentira zelo dober razred našega nogometa. Vratar, oba branilca, srednji krilec, desna zveza in levo krilo so na višini prve klase in se jim pozna, da imajo že več letih tekem za seboj. Izredna kombinacija Primorja si je priborila z največjo težavo in umetnostjo možnost, da je napadalna vrsta zabila dva elegantna in efektivna gola. Prvi zgodilec krasen center desnega krila po Balincu iz 10 m prijet in direktno zabiti gol. Tik pred pavzo ČSK izenači po nenadnem sohu desne zveze. Igra prvega polčasa se je vršila v premoči Primorja in nebroj krasnih črtov, je kar deževalo na gol, največ od Bregarja, ki po Balincu, Mašču in krilih podane žoge, bombardira na vrata domačinov. Golman vse izvanredno brani. Drugo pavzo radi nesigurnega sodnika velika indiscipliniranost s strani Primorja. Po lepi kombinaciji zabije Mašč iz Bregarjevega, z izredno rafiniranostjo podanega fora drugi gol. Tretji gol, Balincev solo, prijet od obeh obranilcev in vratarja — foul. Bregar zabije lepo placirano 11 metrovko v desni kot, katero izbere vratar skoroda uharni. Iz koj nato sledi 11 m proti Primorju sledi končni rezultat. Primorje je nadvladovalo le vsled svoje smiselne igre, medtem ko je protivnik posamezno močnejši. V Primorju poleg forwarda zelo dobra krilska vrsta, osobito levi in pa desni krilec. Sploh pa je bilo celotno moštvo homogeno. Izvanreden je bil branilec Bregar, pri njem šele tui sodniki opazajo, da delajo nasprotniki več faulov na njem, kot on na njih. — Čakovski športniki so pridobili S. K. Primorju lep in prisrčen sprejem in ČSK je poklonil pred tekmo moštvo krasno in dragoceno zastavico. Revanš tekma se vrši v nedeljo, 29. t. m. v Ljubljani.

Inozemske nedeljske tekme.

— **Graz. Zagreb: Graz 2:0.**

— **Gradec.** 23. aprila. (2) Mednarodna tekma Zagreb-Gradec je končala z zmago zagrebškega moštva z rezultatom 2:10.

— **Dunaj. Rapid: WAC 2:0 (2:0).** Amateure: Wacker 4:2 (2:0).

— **WAF: Admira 1:0 (0:0).** Sportklub: Simmerling 1:1 (1:1).

— **Hertha: Vienna 2:2 (1:0).** Hakoah: FAC 1:1 (1:1).

— **Praga. Slavija: DTC 1:0.** Vsled slabega vremena prekinjena ali nadajeva tekma.

— **Pariz. Francia: Spica 2:2 (0:2).**

Narodno gledališče v Ljubljani.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Sreda, 25. aprila: Črešnjav vrt. Red D. Četrtek, 26. aprila: Otok in Struga. Red E. Petek, 27. aprila: Črešnjav vrt. Red A. Sobota, 28. aprila: Hasanaginica. Gostovanje g. Markovića. Izven.

Nedelja, 29. aprila: Revizor. Gostovanje g. Markovića. Izven.

OPERA.

Torek, 24. aprila: Rigoletto. Red E. Sreda, 25. aprila: Carostrelec. Red C. Četrtek, 26. aprila: ob štirih popoldne: Dijaška predstava: Gorenjski slavček. Izven.

Petek, 27. aprila: Ob polu osmih zvečer: Plesni nastopi gđne. Lidije Wislakove. Izven.

Sobota, 28. aprila: Ob štirih popoldne: Mladinska operna predstava za naše mladike: Janko in Metka. Izven.

Nedelja, 29. aprila: Tosca. Izven.

— **Sprememba opernega repertoarja v Ljubljani.** Operni baritonist Bukšek je moral svoje gostovanje v ljubljanski operi preložiti radi izpremembe opernega repertoarja v oslejškem gledališču, kjer je angažiran. Zato se naš operni repertoar za tekoči teden tako-le spremeni: v četrtek, dne 26. t. m., bo ob štirih popoldne dijaška predstava. Peč bodo izvirno domačo opero »Gorenjski slavček«. V petek, dne 27. t. m., bo plesala v operi naša rojkinja gna. Lidija Wislakova, ki je dosegla s svojim lauskim plesnim nastopom v tukajšnjem opernem gledališču popola uspeh. Vse leto se je izobraževala na najboljših svetovnih plesnih šolah dalje, tako tudi v Hüllera na znameniti ritmični šoli prof. Dalcroiza. — Plesala bo razne moderne dramatične plesne. Začetek ob polu osmi uri zvečer. V soboto, dne 28. t. m., se vzporedi kot mladinska predstava, namenjena našim mladim, krasna Rumpelštnkova opera »Janko in Metka«. Začetek ob štirih popoldne. V nedeljo, dne 29. t. m., se poje »Tosca« z gđno. Zilkovo, g. Šimencem, g. Balabanom in g. Betetom.

Iz društvenega življenja.

— **Redno mesečno predavanje** Geografskega društva se vrši v sredo, 25. t. m. ob 5. uri popoldne na univerzi, soba št. 77. Predava senior Geogr. društva, gosp. prof. Silvo Kranjec o temi: Geopolitični položaj držav v povojni Evropi.

— **Društvo najemnikov** za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 25. aprila 1923 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritlično, desno.

—

Gospodarstvo.

Dviganje med vojno po- topljenih ladij iz Donave.

Financijski minister dr. Velizar Janković je, kakor nas telefonirano obveščajo iz Beograda, izprožil srečno in umetno misel, da se dvignje iz Donave in drugih plovnih tek naše države vsi med vojno postopljene brodovi. Teh je po dosedanjih podatkih 144. Prometno ministrstvo je za to akcijo ukrenilo potrebne mere. Dobilo je več po- budb od raznih podjetij ter je sprejelo po- budbo podjetja „Munition“, ki je bila naj- ugodnejša. Ta družba bo vodila vso akcijo na lasten račun in lasten riziko. Dela se imajo dokončati v roku 2 in pol let pod kontrolno direkcije rečnega prometa. Izjema ni bila, samo v slučaju, da bi se dela ne mogla izvršiti radi elementarnih nepravil, poplav itd. Če pa bi podjetje svojih del iz- kakršnegakoli drugega vzroka ne dovršilo, zapade kavalija 50.000 Din, ki jo je moralo položiti. Vsi objekti, ki se bodo dvignili iz Donave, se bodo prodali na javni dražbi ali pa jih bo odkupila država. Ona bo po- djetje podpirala pri njegovem delu s tem, da mu bo dobavila za dobo trajanja del določeno število slepov in raznega orodja, kar mora podjetje po končanih delih vrni- ti v popolnoma uporabljivem stanju.

Evropska gospodarska kriza.

Na 63. rednem običnem zboru »Zveze britanskih trgovskih zbornic« je bil za- veljalen predsednik, unjonijski poslanec Arthur Bunn, za razvoj trgovine v mejah britanske države. Izjavil je, da tudi Evropa žalostno sliko komercialne ne- zmožnosti in militarističnega zla. Mnogi udeleženci kongresa so izrazili bojazn, da bi mogla versailleska pogodba povečati valed svetovne vojne nastali kaos in sploš- no agonijo. Novi svet — je izjavil Bunn — mora določiti ravnotežje starega sveta. Novi svet pa danes ni Amerika, marveč britanski imperij. Bunn je nadaljeval: Britanski imperij mora vojna razdejavanja in začasni bankerot Evrope zopet popraviti. Arthur Balfour je predložil resolucijo, ki povdarja, da je nesu- rnost glede reparacij škodljiva svetov- nemu miru ter v napotju razmaha industri- je in trgovine. Resolucija predlaga, naj se skliče s sodelovanjem mednarodne trgo- vske zbornice in drugih korporacij velik- kongres trgovcev in finančnikov, ki bi raz- pravljali o reparacijskem vprašanju. V re- soluciji se naglašja, da mora biti upraviče- no zavarovanje Francije pred event. nem- škim napadom rešeno neodvisno od reparacijskega problema. Algeran Firih je v svojem govoru zatrjeval, da Nemčija zato ne obdavi svoje prebivalstva, da bi napolnila velik sklad za tr- govsko otenitvo po celem svetu. (?) Edward — Liverpool je izjavil: Od ja- nuarja do marca je izgubila Francija prib- ližno štiri milijone ton premoga in koksa.

Emil Gaboriau:

Akt štev. 113.

Roman. (Nadaljevanje.)

»Zgodilo se ni nič. Toda izvedel sem nekaj, kar je morda brezpomembno, mogoče pa prinese odločitev. Ravno kar sem se ločil od Prosperja.«
»Govori!«
»Večerjal sem z njim skupaj in gospodična Gipsy in trije prijatelji so bili tudi navzoči. Po ve- čerji smo igrali, rečem ti, prav čudovito rafinirano, toda Prosperja ni bilo mogoče zapeljati, dasiravno je bil malo vinjen.«
»Ti sam si pijan, da me budiš zaradi takih bu- dalosti sredi noči.«
»Počakaj vendar.«
»Vraga, govori!«
»Prosper je v svoji pijanosti povedal besedo, ki zapira njegovo blagajno.«
Ko je to slišal, se Clameran ni mogel več brz- dati veselja.
»Katera beseda je to?«
»Ime njegove ljubice.«
»Gypsy!«
Clameran je bil tako razburjen, da je skočil iz postelje, hitro oblekel haljo ter začel hoditi gor in dol.
»Sedaj ga imava,« je rekel škodoželjno. »Ta poštenjakovič se ni hotel dotakniti blagajne, to bova že midva storila za njega, on pa bo dal svojo čast. Besedo imava, ti veš kje je ključ.«
»Če gre gospod Fauvel iz hiše, ga pušča redno v mlaznici svoje pisalne mize.«
»Dobro; ti greš h gospe Fauvel in zahtevaš ta ključ. Ona ti ga bo dala ali pa ji ga iztrgaš, vse eno; kadar imaš ključ, odpreš blagajno in vzameš kar je notri. Ljubi moj Prosper, tole sem ti na- menil ker te ljubi Madelajna, ki jo ljubim jaz!«
»To je težavna stvar,« je ugovarjal Raoul.
»Kako to?«
»Prosper lahko jutri izpremeni besedo.«
»Res, toda zelo verjetno to ni. On se ne bo spomnil, da je kaj povedal. Midva pa morava hiteti.«
»To še ni vse. Gospod Fauvel je izrecno uka- zal, da ne sme ostati čez noč več denarja v bla- gajni.«
»Kako misliš to?«
»Jaz imam pri gospodu Fauvelu 350.000 fran- kov in če ga bom prosil, da mi jih izplača drugi dan na vse zgoraj, bo denar zvečer v blagajni.«
»Kakšna misel!« je vzkliznil Raoul.
V resnici je bila to dobra misel in oba tovariša sta si jo že marsikako uro ogledovala z vseh strani. Raoul se je bal, da se mu gospa Fauvel ne bo ho- tela ukloniti. Ali ne bo raje vse priznala, kakor da bi nedolžnega človeka moralnično uničila?«
Louis ni bil tega mnenja.
»Ena žrtev ima za posledico druge žrtve. Stori la je preveč, da bi se ne podvrgla vsemu. Žrtvovala nama je Madelajna, ki je takorekoč njena hčerka, in žrtvovala nama bo tudi človeka, ki je končno zanj vendar tujec.«

INDUSTRIJA.

Konec stavke v hudišpeštanskih komunalnih podjetjih. Stavka v hudišpeštanskih komunalnih podjetjih, o kateri smo poročali pred kratkim, se je prošli te- den končala. Delavski zaupniki so sklenili, da se prične zopet z delom, čeprav je ma- gistrat odklonil delavske zahteve po povi- šanju plač.

Stavka v pariški krojaški industriji. V branši damskih krojačev bodo v ponde- lek popoldne izpri delavke, če ne bodo v pondeljek alutraj začele zopet z delom.

TRGOVINA.

Trgovinski problem nasledstvenih držav. Kmalu po binokostih se bo vršila v Pragi interparlamentarna trgovinska kon- ferenca, ki se bo pečala z trgovinskim pro- blemom nasledstvenih držav. Sklicanje te konference je bilo sklenjeno na zaseda- nju interparlamentarne unije v prošli jeseni na Dunaju. Unija je že pozvala priključene države, da ji pripravijo svoje zastopnike na tej konferenci.

Povišanje cene sladkorja na Češko- slovaškem. Čsl. industriji sladkorja so za- htevali od vlade, da jim dovoli zvišati ce- ne sladkorja za 65% pri kg. Uvedla so se pogajanja, ki trajajo še sedaj. Vlada noče dovoliti več nego 20 vinarjev povška pri kilogramu.

Kolko-madžarska trgovinska po- godba. Kakor poročajo listi iz Poljske, se bodo v kratkem pričela v Varšavi pogaja- nja za polsko-madžarsko trgovinsko po- godbo.

Odgoditev poljsko-ruskih trgovin- skih pogajanj. Iz Varšave poročajo, da so poljsko-ruske razprave o trgovinski po- godbi odgojene na nedoločen čas.

Omejitev spekulacij z živili v Ame- riki. Ameriška vlada je prepovedala vsa- kršno terminsko trgovino z sladkorjem. Ta prepoved je ena najstrožjih prepovedi ameriške vlade, da prepreči spekulacijo z živili.

PROMET.

Paketi za Nemčijo. V Nemčijo se morejo pošiljati paketi do 20 kg teže. Za pakete do 15 kg teže se plača 48 Din, za pakete do 20 kg pa 62 Din.

Regulacija plovnih služb po Do- navi. Iz Beograda poročajo, da je pozvala romunska vlada našo vlado, da odredi svo- je delegate, ki bi skupno z romunskimi de- legati izvršili preiskovanje donavskega obrežja pri Jerdaku in ki bi sestavili pred- log za regulacijo plovnih služb. Dele- gati se bodo sestali v Orsovi.

Velike investicije za železnice na Poljskem. Prometno ministrstvo je do- ločilo od v proračunu za l. 1923 določenih kreditov porabiti 32 milijard poljskih mark za preosnovanje varšavskega železniškega omrežja, za zgradbo podzemnega tunela in viadukta, dalje 42 milijard za raz- širjenje železniških delavnic, 194 milijard za nabavo novih 14.000 vagonov, od kate- ri jih bo naročenih v inozemstvu 7000. Za nove lokomotive je določen znesek 143 milijard poljskih mark.

DENARSTVO.

Likvidacija poslov bivše avstro- ogradske banke. Iz Beograda poročajo: Na- rodna banka javlja v »Slobodnih Novinah« z dne 23. aprila, da bo začela na osnovi re- šenja ministra financ z dne 4. t. m. z likvi- dacije poslov glede podružnic Avstro-ogr- ske banke. Vselej tega poziva: 1. vse ose- be, ki na kakršnikoli podlagi in karšbodi dolgujejo Avstro-ogrski banki, da pora- vnao do 30. junija t. l. svoj dolg pri podruž- nici Narodne banke v tistem kraju, kjer se je dolg napravil. To se ne nanaša na hipo- tekarna posojila, katerih likvidacijo si pri- družje centrala na Dunaju. Plačila se mora- jo izvršiti v dinarjih, računajoč štiri bivše avstriske krome za en dinar. Razven glav- nice se imajo plačati obresti za ves čas od poteklega roka do dneva plačila. Narodna banka ima pravico zahtevati plačilo po pretečenem roku sodnim putem. 2. vse one osebe, ki imajo kaj dobiti od filijalk bivše Avstro-ogrskoe banke, da se do 30. junija t. l. javijo podružnici Narodne banke tistega kraja, kjer je terjatev nastala in da dokažejo z dokumenti, da je terjatev na- stal.

Ponovno nazadovanje nemške mar- ke. Po prvem padcu se je marka v Berli- nu navidezno ustavila. Na drugih borzah, predvsem v Curichu, pa je nazadovala še nadalje. Nemška vlada je deloma dosegla zmanjšanje povpraševanja po tulih devizah na ta način, da je zelo omejiila vvoz in uve- dia prijavno dolžnost za imetelje tulih de- viz. Nadaljnega padca pa tudi to najbrže ne bo preprečilo, ker Nemčija z nadaljevan- jem znoe inflacije v velikem stilu zmanj- šuje vrednost produciranega dela.

Nazadovanje poljske marke. Najbr- že vsled padca nemške marke je v sredo po daljšem odmoru ponovno nazadovala tudi poljska marka. Položaj na deviznem tržišču je zelo živahen.

Vloge v poljskih goldinarjih. Z 18. aprilom prične poljska državna posojilnica sprejemati vloge v poljskih goldinarjih.

Primanjkljaj Poljske. Proračunski provizorji za drugo četrtletje 1923, ki ga je vlada te dni predložila sejmu, predvideva 2960 milijard izdatkov, od katerih odpada na personalne izdatke 1275 milijard poljskih mark. Dohodki so proračunjeni na 1333 mi- lijard, tako da bo znašal primanjkljaj 1629 milijard. Za pokritje primanjkljaja bo na- jela pri državni posojilnici 3.150.000.000 poljskih mark posojila. Istčasno je poljska vlada predložila sejmu zakonski osnutek, ki pooblašča poljsko državno posojilnico za nadaljnjo emisijo bankovcev v znesku 2500 milijard poljskih mark.

Posojilo za okrepitev madžarske kro- ne. Madžarski finančni minister Kallay vodi pogajanja z neko francosko, švicarsko in angleško skupino glede najetja večjih posojil, ki se bodo uporabljala za okrepitev madžarske kro- ne. Pogajanja so sicer še v začetnem štadiju, vendar upajo Madžari, da bodo potekla ugodno in imela uspeh.

Nove pošne znamke v Avstriji. Avstriska vlada namerava izdati serijo dobrodelnih znamk z 9 vrednostmi. Proda- jale se bodo za šestkratno nominalno vred- nost.

DOBAVE.

Dobava pohištva in namiznega orodja. Pri Odeljenju za mornarico v Ze- muni se vrši dne 5. maja t. l. ob 11. uri dopoldne ponovna ofertalna licitacija gde- do dobave pohištva in namiznega orodja za Pomorsko vojno akademijo v Drazu. Pred- metni oglas je v pisarni trgovske in obrt- niške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Dobava etiket (envelop) in pečat. Pri upravi smodnišnice v Kamniku se vrši dne 7. maja t. l. ob 11. uri dopoldne ofer- talna licitacija glede dobave 85.000 etiket (envelop) in 300.000 pečat. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja škartnega materiala in so- dov. Pri tobačni tovarni v Ljubljani se vrši dne 7. maja t. l. ob 11. uri dopoldna draž- ba 60.000 kg odpadkov belega kartona, 12.400 kg odpadkov rujavega kartona, 14.000 kg odpadkov raznega papirja, 80 komadov starih sodov od olja. Predmetni oglas z natančnejšimi pogoji je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja stare vojaške opreme (ob- leke). Pri upravi zavoda za izradu vojne odeče II v Sarajeva se bo vršila dne 3. maja t. l. dražba stare vojaške opreme (ob- leke). Predmetni oglas je v pisarni trgo- vske in obrtniške zbornice v Ljubljani in- teresantom na vpogled.

Za zmanjšanje madžarskega pri- manjkljaja, ki znaša 40 milijard madžarskih kron, hoče uvesti madžarski finančni mi- nister štedenje ter v to svrhu reducirati državno uradništvo. Do 10. aprila so morali predložiti posamezna ministrstva liste državnih uradnikov, ki jih je odpuštili, obenaš z eventualnimi nasveti, kje naj se to urad- ništvo namesti. Reduciranih bo 40.000 urad- nikov.

Uvedba nemškega zlatega po- sojila na borzi. Dolarska zakladna nakazila uradno notirajo od pondeljka 23. t. m. da- lje na berlinski borzi.

Glavni urednik: Ivan Podržaj. Odgovorni urednik: Miha Gaberšek. Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Pisalni stroji itd. Mehanična delavnica (popravljalnica) LJUBLJANA Šelenburgova ulica 8/1. L. BARAGA.

Proda se posestvo pok. JOSIPA ROSSI v Zagorju ob Savi, obstoječe iz vile št. 82, z vinskim kletmi in hiše št. 24, z go- spodarskimi poslopji in mlinom z vodno močjo. Pojasnila daje g. Tomo Koprivc, gostilničar v Zagorju. Ponudbe se stavijo do 29. t. m. zastop- ničku dedičev notarju dr. Josipu Krevlu v Litiji.

Prodaja se posestvo pok. JOSIPA ROSSI v Zagorju ob Savi, obstoječe iz vile št. 82, z vinskim kletmi in hiše št. 24, z go- spodarskimi poslopji in mlinom z vodno močjo. Pojasnila daje g. Tomo Koprivc, gostilničar v Zagorju. Ponudbe se stavijo do 29. t. m. zastop- ničku dedičev notarju dr. Josipu Krevlu v Litiji.

Sadike šparglja slovitte francoske vrste »Argenteuil«, komad po 1.— Din nudi trdka Jeglič, Selo, p. Zirovnica, Gorenjsko.

POZOR! Sprejemam naročila za nove ogleje kakor tudi vsa popravila! Naslov v upravi lista.

Velika zaloga klobukov in slamnikov se dobi pri Franc Cerar družba s o. s. tovarna v Stobi, pošta Domžale.

Prezamejo se tudi stari klobuki in slamniki v popravilo pri Kovčević v Tršan v Ljubljani, Prešernova ul. 5. Sprejemanje v aredo. Zaloga v Celici, Gospodski ulica št. 4.

Valvazor Ehre d. Herzogtums Krain v dobrem stanju bi kupil. Po- nudbe pod »Valvazor« na upra- vo.

Stavbišče za vilo v kakem lepem kraju na Gorenjskem se kupi. Po- nudbe pod »Lepa lega« na upra- vo lista.

Li-li-bip??? se bo kmalu dobilo po vsej Ljubljani.

Louis ga ni več zapustil. Slikal mu je prihod- nost, polno bogastva, polno zabav in nasičenja in mu dajal pogum. Toda kakor koli ga je vabil Louis z vsoto 500.000 frankov, Raoulova vest je govorila bolj glasno in močnejše. In v ponedeljek zvečer proti šesti uri se je brezupno vprašal, ali bo mogel iz- vršiti, kar mu je Clameran ukazal, tudi če bo imel trdno voljo, da izvrši svojo nalogo.

»Ali te je strah?« je vprašal Louis, ki je bil s skrbjo sledil njegovim notranjim bojem.

BERSON GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE ceneje in trajnje se kakor usnena! Najbolje varstvo proti vlagi i mrazi!

MALI OGLASI: Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčno vred.

Čebulček nam preostaja z inventarjem 100 Ht dobre vin- ske posode, kompletno vinsko sesalno z 28 mt. cevni omaro za led itd., zaradi bolezni takoj prodam ali zamenjam za malo blago, Ponudbe pod »Gostilna« na upravo lista.

Gostilno v Ljubljani z inventarjem 100 Ht dobre vin- ske posode, kompletno vinsko sesalno z 28 mt. cevni omaro za led itd., zaradi bolezni takoj prodam ali zamenjam za malo blago, Ponudbe pod »Gostilna« na upravo lista.

Dobri slovarji (besednjaki) za srbsko-brvaški, francoski, angleški ter Wolf- Pletarčnik: za slovensko-nem- ški jezik se iščejo. Ponudbe na upravo pod »Slovar«.

Lokal primeren za skladišče raznovr- stnega blaga se išče. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »Skladišče«.

V najem želim vsi kakšno dobro vpejlo- no trgovino s mešanim blagom na doželi ob kafi glavni prog. Ponudbe pod »Dobra trgovina« na upravo lista.

Filatelistom! Prodajam serijo znamk koro- škoga plebiscita. Ponudbo s ceno pod »Serija« na upravo lista.

Francoščino in italijanščino poučuje go- spod po lahki metodi. Ponudbo pod: »Hitra napredok«, na upra- vo lista.

Soba s kuhinjo ali nemebljano sobo s po- sobnim vvhodom isto za takoj- uradnik. Ponudbe pod »Naga- da« na upravo lista.

Sijeno, sladko i polusladko, prvorazredno, po- alicnu i sobeno slamo, sob i ka- kurus, sve jagamčno suho i zdravo, prodajem uz zastop- ništvo ojeje u kompletu in va- gonima. Josip Weiss, Export- sijena i slame, Zagreb, lista- br. 52. Telekna 616.